

Tyskland betar mot kålbladmögel

Kålbladmögel (*Hyaloperonospora parasitica*) uppträder ganska ofta i höstrapsen i södra Sverige. Milda fuktiga höstar drabbar sjukdomen framförallt sent sådd raps och syns som ett gråvitt ludd på undersidorna av bladen. Efterhand gulnar bladen, vissnar och faller av. Vi har inget preparat registrerat för höstbekämpning av svampen i Sverige och oftast växer rapsen ifrån angreppet. I Tyskland är svampen ännu vanligare och där har ett nytt betningsmedel, dimetomorf, hjälpt upp det hela. Tack vare denna betning har man möjlighet att så rapsen lite senare. Det är ju just vid sen sådd som man inte har råd att tappa dyrbara tillväxtdagar p.g.a. ett svampangrepp som får rapsen att stanna av i tillväxt.

Blommande höstraps – bra Wallandermiljö

Dagens Nyheter, Expressen, SVT, TV4, CNN, Times, Guardian – alla fick de nobben. Men vi var där! Som enda media fick Svensk Frötidning i våras förmånen att närvara vid inspelningen av en scen i en av BBC:s tre kommande Wallanderfilmer med engelska stjärnskådespelaren Kenneth Branagh i huvudrollen. Inspelningen avslutades i dagarna men sekretessen kring produktionen är som brukligt omfattande. Vad har då Wallander och blommande höstraps gemensamt? Jo, en spännande nyckelscen utspelar sig i denna miljö. Givetvis någonstans i Ystad med omgivningarna – Wallanders givna hemmiljö. Ett utförligt, bakom kulisserna-reportage kommer i nästa nummer av Svensk Frötidning.

Rapslåda ersatte sandlåda på Borgeby Fältdagar

Intresset för oljeväxter och vallfrö var mycket stort på Borgeby Fältdagar. Vår monter besöktes flitigt och många ville diskutera ekonomi, etablering och mycket annat viktigt inom våra odlingsgrenar. Men som den familjefest Fältdagarna är, rönte nog vår före detta sandlåda omgjord till "Rapslåda" störst uppskattning – i alla fall av barnen. Ännu ett fascinerande användningsområde för rapsfrö! Se bildreportage på www.svenskraps.se

Foto: Hans Jonsson

Foto: Jens Blomquist

Spillraps spökar i nästa rapsskörd

Första rapsen är bästa rapsen eftersom gammal spillraps går igen. Det visar ett engelskt växtföljdsförsök som skördades under 2004-2007 som slår fast att höstraps på jungfrulig jord där grödan inte odlats tidigare avkastar bäst. I Storbritannien är höstraps en relativt ny gröda och har bara odlats i större skala sedan 1970-talet. Många brittiska odlare har därför egen erfarenhet och färsk minnen av 1:a, 2:a och 3:e gången som höstraps odlats på ett speciellt fält.

I försöket odlades fyra växtföljder med kombinationer av höstraps (sort Winner) och höstvete:

- I. raps på "färsk" ytor varje år
- II. raps, vete, vete, raps
- III. vete, raps, vete, raps
- IV. raps kontinuerligt i fyra år

År 3 och 4 (2006 och 2007) avkastade växtföljd I med raps på "obefläckad" jord 4,24 respektive 3,56 t/ha. Då tappade växtföljd IV ca 0,5 t/ha i skörd år 3 och 0,9 t/ha år 4. Samtidigt tappade växtföljd III detta senaste skördeår ca 0,5 t/ha medan två års uppehåll med vete i växtföljd II gav nästan samma skörd som raps på den "obesudlade" jorden i växtföljd I. Den trenden behöver dock inte fortsätta i takt med att fler rapsgrödor odlas poängteras i rapporten.

Spillrapsplantor räknades i osådda ytor bredvid de ordinarie parcellerna. Det fanns mer spillraps där raps hade odlats tidigare i växtföljderna, men det slutliga plantantalet blev trots allt ungefär detsamma i de fyra växtföljderna. Att rapsskördarna snabbt föll var en effekt av att spillrapsen orsakade:

- tidig konkurrens om utrymme med kortare och mindre vitala pårötter som följd
- högre sjukdomstryck genom att spillrapsfröna är obetade – mer torröta noterades i försöket
- sortblandning – sortframsteg späds ut av spillraps med äldre sorter och därför såddes samma sort i försöket genom åren.

En tidigare och totalt sett längre blomningsfas var ytterligare en orsak till att rapsen i växtföljd I, där det aldrig tidigare hade odlats raps på jorden, gav högst skörd. Försöket fortsätter ytterligare fyra skördeår så fortsättningen kommer att visa om bilden består.

TAG Bulletin 16/2008